

ZABEZPIECZENIE ALIMENTÓW W POSTĘPOWANIU SĄDOWYM

Fundacja TAURUS

W sprawach o rozwód lub separację, które toczą się przed sądami okręgowymi oraz w postępowaniach przed sądami rodzinnymi o roszczenia alimentacyjne tj. o zasądzenie alimentów lub o ich zmianę (podwyższenie, obniżenie świadczenia) dopuszcza się udzielenie tzw. zabezpieczenia, które ma na celu ustanowienie ochrony interesów strony na czas trwania procesu. Oznacza to, że zanim sąd wyda orzeczenie w pierwszej lub drugiej instancji, każda ze stron może dążyć do uzyskania tymczasowego rozstrzygnięcia w sprawie obowiązku alimentacyjnego, które obowiązywać będzie do zakończenia sprawy.

Podstawą prawną roszczenia o udzielenie zabezpieczenia alimentów jest art. 730 § 1 k.p.c. w zw. z art. 753 § 1 k.p.c. Przepisy te dają podstawę do żądania udzielenia zabezpieczenia w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny. W szczególności w sprawach o alimenty zabezpieczenie może polegać na zobowiązaniu obowiązanej do zapłaty alimentów na rzecz uprawnianego jednorazowo albo okresowo określonej sumy pieniężnej. W sprawach tych podstawą zabezpieczenia będzie jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia.

Właściwy sąd:

Do udzielenia zabezpieczenia właściwy jest sąd, do którego właściwości należy rozpoznanie sprawy w pierwszej instancji. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia zgłoszony w toku postępowania rozpoznaje sąd tej instancji, w której toczy się postępowanie, z wyjątkiem przypadku, gdy sądem tym jest Sąd Najwyższy. Wtedy o zabezpieczeniu orzeka sąd pierwszej instancji.

Treść wniosku:

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia może być zawarty w treści pozwu lub w odpowiedzi na pozew albo można go złożyć samodzielnie (istnieje nawet możliwość złożenia wniosku o zabezpieczenie alimentów przed wytoczeniem powództwa np. jeszcze przed narodzinami dziecka). W piśmie procesowym zawierającym żądanie udzielenia zabezpieczenia należy wskazać sposób tego zabezpieczenia oraz sumę zabezpieczenia, a także trzeba uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające złożenie wniosku (np. brak płatności alimentów na rzecz małoletniego dziecka przez osobę zobowiązaną). Suma zabezpieczenia nie może być wyższa od dochodzonego roszczenia liczonego wraz z odsetkami do dnia wydania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia oraz z kosztami wykonania zabezpieczenia. Suma ta może obejmować także przewidywane koszty postępowania.

Przykładowo roszczenie o udzielenie zabezpieczenia można sformułować tak:

„Wnoszę o zabezpieczenie dochodzonych w niniejszym pozwie roszczeń alimentacyjnych, poprzez zobowiązanie pozwanego Jana Kowalskiego do zapłaty na rzecz małoletniego powoda Pawła Kowalskiego kwoty po 1000 złotych miesięcznie płatnych do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, płatnych do rąk matki małoletniego powoda, od dnia złożenia pozwu o alimenty”.

Termin:

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia podlega rozpoznaniu bezzwłocznie, nie później jednak niż w terminie tygodnia od dnia jego wpływu do sądu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Jeżeli ustawa przewiduje rozpoznanie wniosku na rozprawie, należy ją wyznaczyć tak, aby rozprawa mogła odbyć się w terminie miesięcznym od dnia wpływu wniosku. W sprawach alimentacyjnych sąd może rozpoznać wniosek o zabezpieczenie nawet na posiedzeniu niejawnym (wówczas każdej ze stron doręcza się odpis postanowienia pocztą).

Rozstrzygnięcie:

Sąd może oddalić wniosek o udzielenie zabezpieczenia albo może ten wniosek uwzględnić.

Na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie zabezpieczenia każdej ze stron przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji o udzieleniu zabezpieczenia, z wyjątkiem postanowienia wydanego w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Trzeba pamiętać, że złożenie zażalenia musi poprzedzić wniosek o sporządzenie pisemnego uzasadnienia orzeczenia sądu w przedmiocie zabezpieczenia. Termin do złożenia zażalenia biegnie dopiero po doręczeniu pisemnego uzasadnienia postanowienia. Zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji rozpoznaje sąd drugiej instancji. Na postanowienie sądu drugiej instancji przysługuje zażalenie do innego składu tego sądu.

Obowiązany może w każdym czasie żądać uchylecia lub zmiany prawomocnego postanowienia, którym udzielono zabezpieczenia, gdy odpadnie lub zmieni się przyczyna zabezpieczenia. Wymaga to złożenia kolejnego wniosku do sądu. Należy w nim wykazać okoliczności uzasadniające zmianę postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia (np. wzrost usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentacji, zmiana sytuacji zarobkowej zobowiązanego do płacenia alimentów, powstanie niezdolności do pracy itp.).

Nadanie klauzuli wykonalności:

Postanowieniu o zabezpieczeniu roszczeń alimentacyjnych sąd nadaje z urzędu klauzulę wykonalności. Oznacza to, że nawet jeśli orzeczenie to nie jest prawomocne i druga strona będzie się od niego odwoływać, to osoba zobowiązana musi płacić zasądzone na mocy tego orzeczenia alimenty.

Jeśli zobowiązany do płacenia alimentów nie będzie tego robił dobrowolnie, to uprawniony do alimentów ma prawo skierować sprawę na drogę postępowania egzekucyjnego. Należy pamiętać, że do wniosku egzekucyjnego kierowanego do komornika należy dołączyć oryginał doręzonego przez sąd postanowienia z klauzulą wykonalności.

Koszty udzielenia zabezpieczenia:

Osoba, która jest uprawniona do alimentów jest zwolniona od kosztów z mocy prawa, więc nie musi ona dokonywać żadnych opłat przy składaniu wniosku. Ponadto nie jest pobierana opłata od wniosku o udzielenie zabezpieczenia, zgłoszonego w piśmie rozpoczynającym postępowanie. Oznacza to, że jeśli osoba zobowiązana do płacenia alimentów w treści pozwu o obniżenie alimentów zawrze roszczenie o zabezpieczenie (tj. o obniżenie zasadzonych alimentów na czas trwania procesu) nie jest ona zobligowana do poniesienia opłaty od wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Opłatę należy ponieść tylko jeśli osoba, na której spoczywa obowiązek alimentacyjny złoży wniosek o udzielenie zabezpieczenia w kolejnym piśmie procesowym albo będzie dochodzić zmiany udzielonego uprzednio zabezpieczenia.

WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONIE: WWW.PORADYPRAWNE-TAURUS.PL

INFORMATOR ZOSTAŁ PRZYGOTOWANY W RAMACH REALIZACJI PRZEZ FUNDACJĘ TAURUS ZADANIA PUBLICZNEGO W ZAKRESIE PROWADZENIA NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ, NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO, BEZPŁATNEJ MEDIACJI ORAZ EDUKACJI PRAWNEJ W POZNANIU W 2024R.

ZADANIE PUBLICZNE JEST FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW BUDŻETOWYCH MIASTA POZNANIA.

Ministerstwo
Sprawiedliwości

POZnań*